

Sygn. akt I CSK 478/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa K. M. sp. z o.o. z siedzibą w M.
przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra [...] i Szefa
Kancelarii [...]
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 lutego 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 19 grudnia 2014 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądza
od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, mający na celu ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących strony. Interes prywatny skarżącego uwzględniany jest tylko o tyle, o ile może stać się podłożem interesu ogólnego. Dlatego nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Założenie spełnienia wymagań zawartych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. jest realizowane przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek, które zostały przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., umożliwiającym spełnienie publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej.

Strona skarżąca powołała się na przesłanki przewidziane w art. 398⁹ §1 pkt 1 i 2 k.p.c., wskazując, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Skarżący potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości odniósł do art. 405 i art. 410 k.c. w kontekście zasady efektywności prawa wspólnotowego, wynikającej z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, w celu wyjaśnienia, czy przy rozpoznawaniu roszczeń o zwrot opłat publicznoprawnych pobranych na podstawie przepisów krajowych sprzecznych z prawem wspólnotowym przepisy te należy stosować ściśle, czy też należy je wyklądać szeroko tak, aby umożliwić jak najpełniejszą realizację wynikającego wprost z prawa wspólnotowego i z zasady efektywności tego prawa roszczenia o zwrot tego rodzaju opłat.

Ponadto, skarżący twierdził, że istotne zagadnienie prawne powstaje na tle problemu dopuszczalności i zakresu możliwego powoływania się przez państwo (Skarb Państwa) na zarzut przedawnienia w sprawach dotyczących zwrotu opłat publicznoprawnych pobranych na podstawie przepisów krajowych sprzecznych z prawem wspólnotowym w sytuacji, gdy to zaniechanie organów państwa doprowadziło do powstania roszczenia, a następnie działanie innych organów

państwa doprowadziło do ograniczenia możliwości efektywnego ich dochodzenia przed upływem terminu przedawnienia.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ §1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W orzecznictwie ugruntował się pogląd, zgodnie z którym skarżący, powołując się na wystąpienie w sprawie zagadnienia prawnego, powinien je sformułować, wskazać przepisy prawne, na tle stosowania których ono się wyłoniło, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto wykazać, że jego rozwiązanie jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r. I CSK 108/08, nie publ., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, nie publ.; z dnia 5 grudnia 2013 r., II CSK 244/13, nie publ.).

Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć oraz że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008, I CSK 111/08; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11; z dnia 4 kwietnia 2012 r., III SK 39/11; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11 – nie publ.).

Analiza wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia, nie daje podstaw do uznania, że rzeczywiście zachodzi któraś ze wskazanych powyżej

przesłanek, co trafnie i przekonująco wykazał pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną,

W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszej nie zachodzi problem wykładni art. 405 k.c. i art. 410 k.c. w kontekście zasady efektywności prawa wspólnotowego, wynikającej z art 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, tak jak wywodzi to skarżący, prowadząc w gruncie rzeczy polemikę z ustaleniami stanu faktycznego oraz wywodem prawnym Sądu Apelacyjnego, odwołując się do argumentacji z wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 12 lutego 2009 r. (sygn. akt C-475/07), z którego nie wynika, że w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 28 lutego 2009 r. nie było podstawy do pobierania podatku akcyzowego od energii elektrycznej. Jak trafnie podniósł Sąd Apelacyjny, przedmiotowy wyrok stwierdzał jedynie niezgodność z prawem wspólnotowym przepisu regulującego moment powstania obowiązku podatkowego w podatku akcyzowym od energii elektrycznej, co dla powodowej spółki nie miało żadnego znaczenia, ponieważ nie była ona podatnikiem tego podatku.

Podkreślić też należy, że - wbrew twierdzeniom skarżącej - Sąd drugiej instancji dokonał wykładni art. 405 k.c. i art. 410 k.c. zgodnie z zasadą efektywności, dzieląc stanowisko wyrażone w apelacji, że w orzecznictwie TSUE została wypracowana zasada nakazująca zwrócenie podatków pobranych niezgodnie z przepisami wspólnotowymi i na ich podstawie uznał, że z przepisów tych w świetle poczynionych ustaleń faktycznych nie wynika legitymacja materialna czynna powoda.

Co do zaś odwołania się do przesłanki wystąpienia zagadnienia prawnego, to zagadnienie o treści sformułowanej przez skarżących nie spełnia wymagania przewidzianego w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 2 k.p.c. Formułując swoje wątpliwości skarżąca nie wskazała przepisów prawnych, na tle stosowania których one się wyłoniły.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.).

eb